La instauració del Magisteri de cant de Sant Pere de Figueres a les primeries del segle XVII

ASSUMPCIÓ HERAS I TRIAS

El document que avui presentem, respon al nostre afany de poder contribuir, amb una nova aportació, a omplenar l'extens buit documental que afecta a la història musical de la vila de Figueres.

El Consell de la Universitat de la vila de Figueres, reunit el dia 1 de gener de l'any 1601, va palesar la seva resolució de patrocinar la fundació d'un benefici adscrit al magisteri de cant, sota la invocació de Sant Pere, patró de la vila i titular de la parroquial, amb la mòdica assignació anual de deu lliures barcelonines.

L'últim apartat del document recull la posterior aprovació episcopal, donada el dia 6 de novembre de 1602.

Les condidicions indispensables relatives a la residència i llurs previsibles alteracions, així com els drets i atribucions dels cònsols sobre la recerca de la persona i posterior atorgament del magisteri, són habituals i gairebé comunes en aquests tipus de fundacions[1].

L'interès específic del document ve donat per les divuit clàusules, redactades en català —probablement reflecteixen la voluntat de l'escrivà de fer-les més entenedores i posar-les més a l'abast de l'interessat— que

[1] Vegeu els pactes per a la creació del magisteri de cant de Sant Just i Pastor, de Barcelona, publicats per MADURELL, JOSEP M.ª, «Documentos para la història de maestros de capilla, infantes de coro, maestros de música y danza y ministriles en Barcelona (siglos XIV-XVIII)», *Anuario Musical* III (1948), I.E.M. del C.S.I.C., Barcelona.

fan referència a las diverses obligacions, musicals i extra-musicals, del futur mestre de cant.

Les clàusules 2 i 4 contemplen l'obligació del mestre d'entonar la salmòdia, himnes i responsoris corresponents als oficis, hores canòniques i diverses festivitats, amb el seu ventall de variants, al llarg de l'any litúrgic.

Així mateix, té la obligació de mantenir de les seves despeses a dos escolans o *minyons* cantors, els quals, ultra les obligacions extra-musicals contingudes en els apartats 9 i 10, participen activament a gairebé totes les celebracions litúrgiques[2].

Cal remarcar l'aspecte creatiu i funcional assenyalat en l'apartat 12. El mestre té l'obligació d'escriure i fer interpretar les obres polifòniques o *a cant d'orga* expressament fetes per a les festivitats del Corpus, Sant Pere i Sant Pau i Tots Sants, tenint al seu càrrec la responsabilitat de trobar els cantors necessaris per a tal fi.

A més de l'esmentada tasca docent envers el seus *minyons*, el mestre es compromet, durant tres o quatre hores diàries, a tenir cura d'una escola pública de cant per a tots aquells que en vulguin aprendre, tal i com ho especifica l'apartat 13.

Pel que fa a les seves atribucions extra-musicals[3], val a dir que la seva justificació l'hem d'entendre en funció de la previvència, dins l'àmbit eclesiàstic, d'alguns dels aspectes —mestre de cerimònies, ordenació interna del cor, processons, etc...— de l'antiga figura del *praecentor*[4].

Tant la convocatòria de noves oposicions per a ocupar el magisteri de cant, com la tria dels tres membres del tribunal examinador, corria a càrrec dels cònsols de la vila, els quals es reservaven el dret de decantar l'elecció final, en cas d'igualtat de condicions entre els opositors, en favor dels nascuts a la vila de Figueres.

Clou el document l'esmentada aprovació del Bisbe Arévalo de Çuaço, el qual va instituir una capella de cant a Girona a l'any 1608, és a dir, set anys després del present document[5].

Malauradament ha restat inèdita qualsevol referència als obtentors del magisteri de cant; les poques i esporàdiques notícies conegudes al respecte, gràcies a la decidida tasca dels historiadors locals[6], són pel nostre cas bastant posteriors.

[2] Vegeu els apartats 6,), &, 15, 16 i 17 de l'Apèndix Documental.

[3] Vegeu l'apartat 11 de l'Apèndix Documental.

[4] Vegeu ANGLÈS, Mn. HIGINI, *La Música a Catalunya fins al segle XIII.*, Cap. III, pàgs. 46 i seg., I.E.C., B.C., Barcelona 1935.

[5] DE CHIA, JULIAN, *La música en Gerona*, pàg. 13, Girona, 1886.

[6] RODEJA, EDUARD, *Figueras. Notas históricas.* Carreras ed., Girona, 1957.

Pel que fa al magisteri de l'orgue, si bé hom pressuposa llur existència, no en trobem cap testimoni fins a l'any 1633, amb l'organista Rafael Llac[7].

[7] Vegeu CIVIL, FRANCESC, «Compositores y organistas gerundenses en el siglo XVII», *Anales del Instituto de Estudios Gerundenses*, vol. XXI (1972-1973), pàg. 13, Girona 1973 i «La música en la catedral de Gerona durante el siglo XVII», *Anuario Musical*, vol. XV (1960), pàg. 222, I.E.M., C.S.I.C., Barcelona, 1960.

Apèndix documental

Institutio Beneficii sub Invocatione Sancti Petri Apostoli in Altari Majori Ecclesia Parrochialis Villae de Figueras facta per Consules Universitatis et Concilium dictae villae.

In De nomine Amen, Noverint Universi quod nos Franciscus Llombart Franciscus Pujol et Joannes Bordas anno presenti consules universitatis ville de Figueris, Benedictus Bacedes, Franciscus Vilar, Joannes Marimon, Gaspar Vilar, Raphael Llussano, Franciscus Ballo, Franciscus Pratt, Anthonius Rigal, Joannes Gay, Baudilius Morera, Joannes Quiricus Carbonell, Gerardus Valls, Anthonius Vinyes, Joannes Torrent, Joannes Pagull, Anthonius Oliveras et Sebastianus Barcelo Omnes singulares consiliarii sive de consilio dicte ville convocati et congregati in turri sive domo consilii eisdem ville sono tube per loca solita ac sonitu squille hospitalis Pauperum dicte ville premisis, ubi et pro ut alias dictum consilium convocari et congregari consuevit ex longeva et acternus observata consuetudine pro similibus et aliis comunibus negotiis universitatis dicte ville Consilium Generale et universitatem dicte ville facientes, celebrantes et representates ad Laudem Gloriam et Honorem omnipotentis Dei beatisque petri Apostoli Patronis nostri. Gratis et ex nostris certis scientiis dictis nominibus instituimus et fundamus in ecclesia parrochiali Sancti Petri eiusdem ville de Figueriis dicte diocesis Gerundensis, cum decreto tamen illustrissimi et Reverendissimi domini Gerundensis vel eius reverendi domini vicarii Generalis omni meliorii mode jure et forma quibus melius possumus et debemus ac fieri promittimus unum perpetuum, simplex, eclesiasticum benefitium sub invocatione Sancti Petri Apostoli Patroni nostri in dicta ecclesia et in altari majori eiusdem Sancti Petri. Volumus tamen et ordinamus, quod presbiter seu clericus magister canti qui dictum benefitium pro tempore obtinebit, teneatur et obligatus sit continuam residentiam in dicta ecclesia parrochiali Sancti Petri ville de Figueriis facere, et ofitiis divinis pariterque et nocturnis interesse volumus etiam et ordinamus quod si presbyter seu clericus qui dictum benefitium pro tempore obtinebit, dictam continuam residentiam per spatium duorum mensium facere pretermiserit. Item volumus et ordinamus quod tali casu dicta universitas non teneatur facere nec solvere censuale infrascriptum seu illius annuam pensionem seu prorratam illius et quod dictum benefitium vacet eo ipso iure pariter et de facto quemadmodum si vacaret per obitum illud obtinentis, et patroni infra nominandi possint et valeant et eis licitum si ad dictum benefitium obtiniendum illium presbiterum seu clericum magistrum cantus eis bene visum, habilem tamen et idoneum ut infra dicetur ad sui

et suorum in dicto consolatu consilio et universitate successorum cognitionem dicto Reverendissimo domino Episcopo vel eius Reverendo domino Vicario presentare et nominare. Volumus etiam et ordinamus quod dictis presbiter seu clericus magister cantus qui dictum benefitium magistratus cantus pro tempore obtinebit,teneatur et obligatus sit facere que sequuntur:

1- *Et primo* dit mestre sia tingut y obligat posar los llibres en lo feristol del cor de dita sglésia y registrar en ells tot lo que se aurà de cantar.
2- *Item* dit mestre sia tingut y haia de cantar tots los Salmps é Imnes en los officis cantats tant de vius com de morts *per Annum*, exceptats los dies de Majors en los quals entonaran los bordonés.
3- *Item* encomanarà dit mestre les llisons é responsos los dias en los quals se diran maitines cantades, als beneficiats segons lo ordre é ordinatió de la comunitat, assistint ell sempre en lo faristol quan se cantaran los responsos per a tornar si serà manaster.
4- *Item* entonarà tots los responsos de absolutions é absoltes se faran en dita sglésia é parròchia tant en misses de Aniversaris, ànimes, enterros com també en novenals é Capdanys é assò sol quan no y haurà bordons, y quan sí haurà bordons ab son companyó.
5- *Item* será tingut y obligat a despeses sues tenir dos minyons qui sapian cantar, los quals tingan é agen de cantar totes les antífones, versets breus y responsos é *bendicamus domino* a maitines, y totes les hores se diran cantades en dita sglésia, acceptats los dias de dobles Majors, en los quals los diran dos beneficiats com vuy acostumen. Entenem per dobles majors tots los dies que·s tenen capas y bordons en lo cor en les primeres vespres.
6- *Item* dits minyons hajan de cantar sempre que·s diran maitines cantades en dita sglésia, los responsos, ço es lo dia de feria, en los quals haurà tres responsos, cantaran dits minyons lo primer i segon, lo tercer cantarà lo qui haurà dit lo invitatori; E los dias de festa simpla ô feria ab *Te Deum*, diran sols lo primer; lo segon dirà lo qui haurà dit lo invitatori; tots los dias emperò de nou llissons cantaran dits minyons lo segon y tercer respons del primer nocturn.
7- *Item* cantaran dits minyons la *Calenda* y *Capitula* breu de prima tots los dias que en dita sglésia se dirà prima cantada.
8- *Item* diran dits minyons totes les antífones, versets breus, llissons, versos de responsos e los officis de morts, així cantats com rasats, cantaran dits minyons e saran obligats a tenir cor a les misses matinals que en dita sglésia se cantaran e acostumen a cantar e tots los diumenges e festes del any.
9- *Item* dits minyons seran tinguts y obligats a portar los candaleros y servir al altar en totes les professons, enterros y obsèquias y altres officis en los quals se porten candaleros que·s faran en dita isglésia, vila é parròchia de Figueras.
10- *Item* dits minyons sian tinguts y obligats a muntar las capas y bordons al cor quant se celebraran los Aniversaris ab capes é agen de portar los albats ha

enterrar vestits de sa roba de isglésia y sobrepellissos, quan emperò a les sepultures de dits albats anirà la comunitat, é per dits treballs donaran a quiscun de dits minyons un sou.

11· *Item* dit mestre sie tingut y obligat a ordenar totes les professons donant a cadahú lo lloc que li pertany guardant consuetut y ordinations de la comunitat.

12· *Item* sia obligat lo mestre a cantar a cant d'orga les quatre festes anyals lo dia de Corpus, lo dia de Sant Pere y lo endemà y lo dia de Tots Sants y assò sempre que en la mateixa vila hi haurà comunitat de cantors y no altrament (si emperò ne procuresi en dits dies en cas no ni agués en la mateixa vila) sia obligat a fer de mestre de capella.

13· *Item* dit mestre sie tingut y obligat a tenir studi públic de cant cada dia en lo cor de dita sglésia ho en altre lloc ydoneo e ensanyar a quisevulla apendre a lo menos de tres ho quatre hores pagant cadahú per cant pla quatre sous, per cant d'orga vuit sous per mesada.

14· *Item* sempre e quant en temps de tempestat se offerirà traura lo Santíssim Sagrament al altar sian obligats dit mestre y minyons asistir a dit altar cantant himnes antífones y altres alabances al Santíssim Sagrament y no·s partiran de allí fins a tan sia tornat en lo Sacrari.

15· E més seran obligats dits minyons a cantar lo disapte Sant y lo disapte de Sant Cogesme [Cincogesma] lo primer respons inmediat aprés de les primeres profecies; los demés respons cantaran los beneficiats per ordre de dit mestre.

16· *Item* rebran dits minyons entrevenint en les sepultures majors novenals y Capdanys de aquelles quiscú de ells dos sous, en las mijanas divuyt diners y en las manors un sou.

17· *Item* rebran dits minyons e quiscun de ells asistint als Goigs de totes les confraries de dita església la caritat reben los demés beneficiats.

18· E per quant dits minyons ab maior decèntia y decoro puguen servir en dits ministeris y officis y en cadahú de aquells sia tenguda e obligada la obra de dita església, en fer-los a quiscun de ells manto eo roba de cor e barrets de corns de drap de color morat e sobrepallissos, sustentant-los ab dits vestiments e renovant-los sempre que serà menester a coneguda dels cònsols de dita vila que leshores serà.

Ius vero patronatus sive presentandi ad dictum offitium sive benefitium succentorie quotiescumque vacare contigerit per obitum vel renuntiationem sub ob non faciendam continuam residentiam per illud pro tempore obtinentem in dicta ecclesia parrochiali Sancti Petri de figueriis, nobis dictis nominibus et sucessoribus nostris in dicto consulato et consilio dictis universitatis pro tempore existentem, reservamus ita et taliter quod ocurrente vacatione offitii sive benefitii ut supra dictum et dispositum est, possimus et valeamus et nostri predicti successores in dicto consulatu et consilio dicte universitatis possint et valeant presentare et nominare presbiterum seu clericum magistrum in arte cantorie peritum, habi-

lem, ydoneum et suficenter ad nostri et successorum nostrorum cognitionem dicto Reverendissimo domino Episcopo vel eius Reverendo domino Vicario ad dictum benefitium obtinendum, qui teneatur onera dicti benefitii ut supradictum est dispositum subire et facere, sub modo tamen et forma sequentibus scilicet, quod fiant et ponantur edicta publica cum billetis affixis in valvis ecclesiarum majorum sive sedum civitatum Gerunde, Barcinone, Vici, Elne et in ecclesia collegiata Sancti Joannis ville Perpiniani, et in aliis ecclesiis parrochialibus et collegiatis dictarum civitatum et ville Perpiniani et alias alibi ubi melius apparuerit per monasteria et alia loca ubi melius videbitur convenire, notificando dictam vocationem et dispositionem et electionem dicti offitii sive benefitii dicte succentorie sive magistratus cantus quotiescumque ut dictum et dispositum est vacare contigerit. Pro qua quidem dispositione, electione, obtentione et nominatione per nos et dictos successores nostros facienda, nos et dicti successores nostri in dicti consulatus et consilii offitio seu maior et sanior pars nostrum habeamus et teneamus eligere et nominare tres magistros peritos in arte cantus sive cantorie, qui ex audiant et exsaminent, probent, judicent et approbent et habitent habilitates et ydonaeitates apponentum in dicto officio succentorie, ita et taliter quod nos et nostri in dicto consulatus et consilio successores possimus et possint ut predicitur consilio et approbatione dictorum magistros, ut iucium habilium et ydoneorum possimus et possint nostri successores habere optentionem eligendi habiliorem ex habilitatis secundum relationem dictorum magistratum sive judicum. Hoc tamen addito et expresse rettento et declarato, quod naturalis ortus ex eadem parrochia dicte ville de Figueriis quotiescumque opponit contigerit et abilitatum per dictos magistros sive iudices cantus ceteris paribus preferatur sive preferantur alienigenis sive estraneis dicte parrochie et ville Sancti Petri de Figueriis. Et quoniam apostolo testante qui altari servit de altari vivere debet, ideo per dotacione et sustentacione dicti offitii seu benefitii et sustentacione vite illud pro tempore obtinentis, damus, cedimus et consignamus ac solvere promittimus dictis nominibus dicto pro tempore eiusdem benefitii beneficiato decem libras monetis barcinonensis de Annua pensione et precii, sive propietatis ducentarum librarum eiusdem monetis barcinonensis in una equali solucione anno quolibet soluem a die possessiones dicti offitii sive benefitii in antea computante. Et post deinde anno quolibet solvere dicto termino sive die, quas nobis et successoribus nostri dictis nominibus licitum sit quotiescumque voluerimus seu voluerunt luere et quitare in una equali solutione et illas deponere ad opus dicti offitii seu benefitii ad quamquidem benefitium obtinendum, prestamus et nominamus eisdem Reverendissimo domino Episcopo vel eius vicario, venerabilem presbiterum sive clericum magistrum cantus per tres magistros cantus egradutatos per nos in iudices eligendos et nominados abilem seu abiliorem ex opponendis in dicto offitio abilitatum et magis ydoneum et repertum aptum inveniendum, nominandum et abilitandum, suplicantes dictum Reverendissimum dominum Episcopum vel eius Reverendum vicarium quatenus dignetur presentem institutionem, fundationem electionem et dotacionem decretare et admittere ad predictum offitium sive benefitium succentorie dito presentando conferre et lit-

teras possessorias illi concedere. Ita quod de cetero dictum censuale pretium licet (ut infra deponendum) et pensiones ac ratas eiusdem exigere recuperare consequi et habere ac in suos habere ac in suos propius usus dicti offitii sive benefitii respective convertere possit et valeat. Et pro predictis et infrascriptis omnibus et singulis attendendis firmiter et complendis tenendis et inviolabiliter observandis, obligamus nos omnes predicti dictis nominibus ac nomine dicte universitatis dicti offitio sive benefitio succentorie et illud pro tempore obtinienti, omnia et singula bona et iura dicte universitatis mobilia et immobilia presentia et futura habita ubique et habenda iura et actiones. Renuntiantes scienter super his benefitiis et iuribus novarum constitutionum dividendarumque actiorum Epistoleque Divi Adriani et Consuetudine Barcinone loquendi de duobus vel de pluribus in solidum se obligantibus et omni alii iurii rationi et consuetudini hiis obviantibus quoquomodo. Volentes preterea et expresse concedentes dictis nominibus dicto offitio et illius magistro sive beneficiato pro tempore existenti. Et si forte exortum fuerit in aliqua sive aliquibus solucionem seu solucionibus in toto vel in parte, pacto tamen requisitione decem diem fiat et fieri possit et habeat executio contra dictam universitatem et omnia et singula bona et iura illius supra obligata, prout dispositum est per constitutiones Cathaloniae Generales super executionem pentionum censualium editas et alias prout dictum offitium sive benefitium succentorie obtinens duxerit requirendum. Renuntiantes super his scienter foro nostro dictis nominibus et nostrorum propriis et in suis fori privilegio, submittentes nos dictis nominibus et omnia et singula bona et iura dicte universitatis foro iuris dictioni distincti et executioni illius Curiae seu Curiarum eclesiasticarum seu seculiarum in quo seu quibus nos et successores nostros dictis nominibus, nomine dicte universitatis ac bona eiusdem universitatis dictum offitium sive benefitium obtinens convenire voluerit et ad quam seu quas recursus habebitur pro premisis, et electa una Curia eclesiastica seu seculari possit et valeat ad alia vel alias recurrere et ad omissam redire. Et alias super hiis sepius variare pro illius libito voluntatis cepti vel non incepti iuditii renuntiantes etiam quod ad hec legi sive iuri dicenti quod actor sequi debet forum rei et legi si convenerit etc... de iurisdictione omnium iudicium et iuri revocandi donum. Et legi dicenti quod varians non debet audiri et quod domino est licitum. Et alii dicenti pena semel exacta amplius peti sive exigi non potest prescriptionem uiusmodi obligationis. Et omni alli iuri hiis obvianti. Reputantes et confitentes nos dictis nominibus sola presentis publici instrumenti hostencione conmisos et condempnatos in et super predictis omnibus et singulis, ac si presentem iudicis competentis a qua non possemus et possent ulo tempore propter lapsum temporis appellare essemus et essent in eisdem apud acta legittime condempnati si recepissemus iussum a iudice et preceptum a curia de solvendo. Ceterum omnibus melioribus via modo et forma quibus melius et efficatius dictis nominibus facere possemus et debemus et certa scientia et gratis, circa tam preiuditium predictarum obligationum facimus constituimus et ordinamus dictis nominibus procuratores nostros et dictae universitatis certos et speciales et ad subscripta etiam generales ita tamen quod specialitas ipsi minime deroget nec e diverso omnes et singulos

scribas, nuntios et portatios dictarum curiarum et singularum representantes presentes et futuros, inde absentes tamquam presentes et quemlibet eos in solidum, quorum nomina et cognomina huius per expressis habere volumus ad videlicet pro dicta universitate tam coniunctim quam divisim in Curiis eiusdem vel illa earum quam dictus suscentor sive dictum offitium sive benefitium succentorie obtinens voluerit comparendum, et ius ibi huiusmodi obligatione et annuas pentiones, penas, salaria, missiones et exprensas et omnia alia et singula supra dicta obtinendum et solvere promittendum terminis et solutionibus ante dictis sub scriptura tercii curie illi ad quam pro premisis recursus habebitur, proqualibet solucione ressata adquirenda et quodcumque concessionem dicto benefitio et illum pro tempore obtinendi de dictis prout melius et utilius addicti offitii sive benefitii magistri sive beneficiati utilitatem et commodum fieri poterit et dictari. Et pro ut illi videbitur faciendum et quodcumque pretextum monitionem et dem datum de solvendo predicta ut prefertum petendum, recipiendum et aceptandum, dictaque tercii scripturam in libris curiarum huiusmodi cum promissionibus bonorum dicte universitatis obligationibus et renuntiationibus necessarium iuxta privilegium ipsius scripture tercii et curiam huiusmodi stilum faciendum et firmandum. Ceteraque omnia et singula in predictis et circa ea libere faciendum et exercendum quecumque nos facere possemus personaliter constituti, promittentibus ipsi procuratoribus et notario infrascripto ut infra stipulanti et recipienti nos perpetuo habituros, ratum, gratum et firmun quicquid predictos procuratores nostros impredictis et circa ea procuratum fuerit quomodolibet sive gestum et nullo tempore revocare sub omnium et singulorum bonorum et iurium dicte universitatis et postera et obligatione ac sub omni iuris et facti renuntiatione ad hec necessaria pariter et cautela. Et ut predicta omnia et singula maiori gaudeant roboris firmitate, convenimus et promittimus dictis nominibus dicto offitio sive benefitio succentorie sive cantus et illius pro tempore ma[gistro] officiali sive beneficiato ac notario infrascripto interessente tamquam publice et autentice persone pro dito offitio sive benefitio et aliis omnibus et singulis quos interest et interetit ac interesse potest et poterit, quomodolibet nunc vel etiam in futurum recipienti, paciscenti ac etiam legitime stipulanti. Nec non etiam sponte iuramus in Animas nostras per dominum Deum et eius Sancta quatuor Evangelia manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia et singula rata, grata, valida atque firma semper habere, tenere et servare, attendere et complere et nullatenus contrafacere vel venire iure aliquo causa vel eium ratione. Actum est hoc in villa de Figueriis diocesis Gerundensis videlicet in turri sive domo consilii dicte ville, die prima mensis Ianuari anno a nativitate Domini Millesimo Sexcentessimo Primo. Signa: Francisci Llombart, Francisci Pujol, et Joannis Bordas Consulum, Benedicti Bassedes, Francisci Vilar, Joannis Marimon, Gasparis Vilar, Raphaelis Llussano, Francisci Ballo, Francisci Prats, Anthoni Rigal, Joannis Gay, Baudili Morera, Joannis Quirici Carbonell, Geraldi Valls, Anthonii Vinyes, Joannis Torrent, Joannis Pasull, Anthonii Oliveras et Sebastiani Barcelo, Consiliarii dictorum consulum qui hec laudamus firmamus et juramus, testes huius rei sunt Joannes Pages sutor, et Joannes Costa caldarerius et virgarius dictorum magnificum consulum.

Die sexta mensis novembris anno a nativitate Domini Millessimo sexcentessimo secundo, Illustrissimus et Reverendissimus in Christo pater dominus dominus Franciscus Arevalo de Çuaço, Dei et Apostolice sedis gratia Episcopus Gerundensis et regius consiliarus, huiusmodi benefitii institutionem fundationem et dotacionem et omnia et singula in illis contenta et expressa laudavit et approbavit eisque auctoritatem suam interposuit pariter et decretum, dictumque benefitium admisit ac numero aliorum beneficiorum dicte ecclesie de Figueriis agregavit. Salvis canonicis institutionibus quod decretum interposuit Gerunde in manu et posse mei notari infrascripti, presentibus pro testibus venerabilibus Joannes Vilella presbytero in ecclesia Gerundensis beneficiato et Anthonio Gener presbitero sacrista de Ordeis ad ec vocatis specialiter et assumptis.[8]

[8] Arxiu Diocesà de Girona. Reg. 85, Secc. G, folis 99-102.